

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr E. T. v. d. Born, Helpman (Gr.); Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. van Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; A. Janse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr J. v. d. Linden, Zeist; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs Joh. Luijkemaar Francken, Rotterdam; Mevr. J. M. Th. Luijkemaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr A. Ringnald, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wansword; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa.; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr C. Veenhof, Haarlem; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Jan Zwart, Zaandam.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Weatherhead. — Uit de Schrift: Geest en Woorden. (Jes. 59:21.) — Kerkelijk Leven: „Hollandsche Gereformeerden in Londen. II. „Nieuw Nederland“ loopt van stapel... — Literatuur en Kunst: De nood der Rijken. — Even Parkeeren: Hoe de Heilige Geest de Kerk in de zorgen stort. — Uit het Pol. en Soc. Leven: Berdjajew en het Sociale Vraagstuk. — Geestelijke Adviezen: Of hij ook deze gewisse belofte Gods gelooft. — Het Boek van de Week: In de schaduw van Hangchow. — Zending en Evangelisatie: De Missie en de Islam. — Perschootuw. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Weatherhead.

Eenigen tijd geleden schreef Ds A. G. Barkey Wolf een paar artikelen in „De Standaard“ over het kerkelijk leven in Londen. Hij vertelde daarin, hoe hij ook een kerkdienst bijwoonde bij Leslie Weatherhead, den beroemden Londenschen predikant, die elken Zondag stampvolle kerken „trekt“ en toeloop heeft van velen, die de kerk den rug hadden toegekeerd.

Bij den morgendienst stonden de kerkgangers al een uur vóór den aanvang op de trottoirs onder politiebewaking te wachten tot de deuren der kerk zouden opengaan. 's Avonds was de kerk met 2000 zitplaatsen weer vol tot in de uiterste hoeken. Ook door zijn geschriften is Weatherhead beroemd. Verscheidene werken werden ook in het Hollandsch vertaald. En 't schijnt, dat zij als het nieuwste op dat gebied druk gelezen worden.

Ook onder ons wordt hij met belangstelling door jongeren gelezen. En dezer dagen zag ik een advertentie van zijn uitgaven in „Bouwen en Bewaren“.

Ongetwijfeld zullen onze jonge mensen zich afvragen in hoever de lectuur van Weatherhead voor ons geschikt is en of we hier een betrouwbare gids hebben, die ons wijsheid naar de Schriften leert.

Ds Barkey Wolf spreekt over zijn gevoel in die stampvolle kerk onder een levendige toespraak „Waarom zullen wij ons bij de Kerk voegen“.

Hij zegt: „Ik had een gevoel, dat God groote dingen bezig is te doen door Leslie Weatherhead“.

Hij vergelijkt hem met Spurgeon, „maar met dit verschil, dat Spurgeon zich ongetwijfeld nauwer aansloot bij den Bijbel, en meer conservatief was in den goeden zin des woords, dat hij leerstukken als de rechtvaardigmaking, de uitverkiezing, de algeheele verdorvenheid van de mensche lijke natuur meer openlijk op den kansel leerde.“

Ds Barkey Wolf zegt het wel in 't fluweel. Spurgeon was „meer openlijk“ Schriftgeloofig. En „meer conservatief“ geloovig.

Hij kon beter zeggen: Spurgeon predikte de waarheid der Schriften en Weatherhead staat tegenover de gansche Schrift en tegenover de Belijdenis. Niet in enkele punten, maar in wat onze vaders noemden de grondwaarheden.

Ik wil uit zijn boeken een belangrijk punt naar voren brengen, waaruit blijkt, dat Weatherhead geen vertrouwde gids is voor onze jonge mensen. Een Londenaar zei tegen Ds Barkey Wolf: O, Weatherhead moet u niet gaan hooren, want die loochent de godheid van Christus.

Het is wel wat al te zwak argument als Ds Wolf dan zegt: „Ik meen zelfs te weten, dat Weatherhead de leerstukken van rechtvaardigmaking, uitverkiezing, algeheele verdorvenheid van de mensche lijke natuur (en van de godheid van Christus) zeer beslist aanneemt.“

„Zijn eigen collega's, ook uit de Methodistenkerk, noemen hem rechtzinnig“.

Wat voor rechtzinnigheid dat dan is kan blijken uit het volgende:

Weatherhead schreef een boek: *Waarom lijdt de menscheid?*

De Heilige Schrift antwoordt, dat de dood (en daarbij het lijden van het gansche scheepsel onder de dienstbaarheid der verderfenis, Rom. 8:21) bezoldiging der zonde is. Adams arbeid in het zweet zijns aanschijns en Eva's moedersmart staat in het Schriftverhaal in het allernauwste verband met de zonde van ons allen in ons Verbondshoofd Adam. En geen enkel kindje wordt er onder ons gedoopt, dan nadat wij beleden hebben, dat wij en onze pasgeboren kinderen in Adam voor God verdoemelijk zijn en daarom aan allerhande ellende, ja aan de verdoemenis zelve onderworpen zijn. Dat zegt nog iedere doopsbediening onder ons ook metterdaad door de afwassing. Wij spreken daarbij van den toorn Gods en van Zijn streng oordeel over de onboetvaardige wereld van vóór den zondvloed.

Maar als onze kinderen dan ongeveer 20 jaar worden, krijgen zij dit Christelijk boek van Weatherhead in handen. 't Leest prettig. 't Spreekt schijnbaar heel diep en teer van ernstige problemen, van lijden (wie heeft dan geen eerbiedige aandacht?) en van een goeden God, die Almachtig is en wijs. Zonder erg kan de lezer dan den geest en de probleemstellingen van dit boek aanvaarden. De oude antwoorden op de vraag van het boek zijn dan „te gemakkelijk en te ruw“. Hier is „dieper werk“ en „teerder aanvoelen“ en „psychologische benadering“. En zoo strikt zich het niet al nauwer over den argeloozen lezer. Straks geeft hij het boek aan z'n vrienden.

Hier is gevaar!

Het is inderdaad ontstellend met welk een oppervlakkige goedmoedigheid deze schrijver over dat ontzaglijk feit van onze zonde en Gods gerechtigheid en Zijn rechtvaardig oordeel heenredeneert. Dat vele z.g. Christenen niet meer willen weten van Gods gericht als ze welvarend zijn, is nog te verstaan. Maar dat iemand, die Christen wil heeten, zó vlak bij de „allerhande ellende“ in al zijn concrete vormen van pijn lijden en rouw dragen staat en dan zoo absoluut Gods gerechtigheid en heiligen toorn tegen de zonde ontkent, dat is schrikkelijk.

Zijn hoofdmotief is, dat wat met ons gebeurt er eigenlijk niet toe doet. Het enig belangrijke is, wat in ons gebeurt. Het eenig belangrijke is onze reactie op hetgeen met ons gebeurt. Blz. 35.

Het motto op het titelblad zegt: „Noem de Wereld, zoo ge wilt, „de Vallei der Ziele-vorming“. Dan zult ge het nut der wereld ontdekken.“

Alles is er op de wereld voor deze Ziele-vorming. 't Is niet toevallig dat Ziele met hoofdletter staat, want de goede god heeft ook geen ander bedoelen, dan dat door allerlei onvermijdelijke maar nuttige pijnen en smarten heen alle „Zielen“ gevormd worden tot iets beters.

Vroeger verwarde men nog natuurverschijnselen (die immers ook de Menschenziel moeten opvoeden?) met Goddelijke oordeelen.

Weatherhead zegt:

„Eigenlijk zijn de schrijvers van het Oude Testament gedeeltelijk verantwoordelijk voor onze moeilijkheid“, dat wij ook nog meenen, dat er oordeel Gods onder ons lijden, of in ieder geval een niet-helpen-Gods is. God helpt ons geestelijk altijd in onze Ziel — ook als wij pijn moeten lijden. Wij meenen, dat God dat „natuurverschijnsel“ pijn zendt als oordeel. Dat deden de oude Israëlieten ook. Waarom helpt Hij niet, vroegen zij. „Zoo verwarden zij natuurverschijnselen met het Goddelijk oordeel“. Bijv. toen de Egyptenaren in de Roode Zee door den vloed verzwoegen werden, zagen de vrome Israëlieten hierin de hand van God. „Wanneer de Roode-Zee-ramp een gods-oordeel was, waarom zouden wij de Quetta-aardbeving dan niet bij denzelfden naam noemen?“

Wanneer gij de aardbeving niet als Gods straf beschouwt, waarom beschouwt gij de Roode Zee-ramp dan wel als zoodanig? Wij kunnen onzen kinderen niet leeren, dat Gods liefde... vroeger de Israëlieten zoo hoog boven de Egyptenaren stelde, dat Hij den vloed tegen laatstgenoemden keerde, zoodat zij verdrongen. Wij moeten alle natuur-rampen uit één oogpunt beschouwen. God laat zoowel aardbeving als springvloed toe, maar Hij zendt geen van beiden als wraak-werktuig. Ik wil daarmee niet zeggen, dat God zulke gebeurtenissen niet gebruikt (lees, om de Ziel op te voeden, A. J.). Ik leg er alleen maar den nadruk op, dat wij ons aan een onmogelijke voorstelling van God overgeven, wanneer wij aannemen, dat Hij honderden van Zijn scheepselen vernietigt door handelingen welke Zijn nederigste, eenvoudigste geloovigen vervult met meelij voor de slachtoffers.“ (Blz. 37).

Wij bidden bij den doop onzer kinderen: Gij, die den verstokten Farao met zijn volk in de Roode Zee verdrongen hebt, en Uw volk Israël droogvoets daardoor geleid hebt, door hetwelk de Doop beduidt waard...

Zullen we onze jonge mensen dan niet waarschuwen voor boeken als van Weatherhead, waar de Apostolische geloofsbelijdenis: ik geloof in Jezus Christus, den Zoon Gods, die komen zal uit den hemel om te oordeelen de levenden en de dooden — zoo in zijn diepste grondslagen ondermijnd wordt en waar van artikel 37 onzer Nederlandsche Geloofsbelijdenis niets meer blijft staan. Zullen wij hen niet waarschuwen voor dergelijke „Christelijke“ boeken, die het Oude Testament en daarmee ook het Nieuwe — het gansche Woord van God, krachteloos maken?

Maar, zal men zeggen — is er dan wel gevaar, dat ze het zullen slikken? Men zij niet al te gerust. Want er zijn helaas wel jonge Gereformeerden, die op een gevoel afgaan en die het niet zoo erg vinden als „leerstukken“ als boven geloofend, of „niet openlijk“ geleerd worden (dat betreft immers maar het intellect?) en die het wel prijzenswaardig netjes „conservatief“ vinden als iemand orthodox is, doch een beetje vooruitsarend is daarom niet te veroordeelen? Dat mag toch ook wel? Als de „Ziele-vorming“ maar doorgaat. En die wordt zeer bevorderd door dit boek, want het is inderdaad „psychologisch“, zooals men dat tegenwoordig in een kwarteeuw achteraan komende intellectuele kringen gaarne heeft.

Men were zorgvuldig deze boeken uit onze Christelijke bibliotheken of waarschuw openlijk tegen deze lectuur.

A. JANSE.

UIT DE SCHRIFT

Geest en Woorden.

Mijn Geest Die op u is, en Mijn woorden, die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen van uw mond niet wijken.

Jesaja 59:21.

Hier spreekt God tot Zijn Kerk. Tot de Gemeente die den Geest ontving. De HEERE troost haar met de vastheid van het Verbond. Hij aangaande, zegt Hij, dit is Mijn Verbond met hen.

Hij begint dus over Zijn volk te spreken. Maar nu Hij den rijken inhoud van het genadeverbond openbaren wil, richt Hij zich tot dat volk. In de intimiteit Zijner verkiezende liefde.

Mijn Geest, die op u is, en Mijn woorden, die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen van uw mond niet wijken.